

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРАЇНОЗНАВСТВА ТА ТУРИЗМУ

РЕКРЕАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ
(на прикладі м. Києва)

за спеціальністю: 242 Туризм
галузі знань: 24 Сфера обслуговування
на здобуття освітнього ступеню: Магістра
за освітньо-науковою програмою: Туризм

Магістерська робота
Студента денного відділення
Іцкова Євгена Володимировича

Науковий керівник:
кандидат географічних наук, доцент
Сировець Сергій Юрійович

ЗМІСТ

ВСТУП	3
<i>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ</i>	5
1.1.ВЕЛИКИЙ ТЕНІС ЯК РЕСУРС РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	5
1.2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕЛИКО ТЕНІСУ ЯК РЕСУРСУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	9
<i>Висновки до розділу 1.</i>	12
<i>РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ВТ</i>	13
2.1. ІСТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ	13
2.2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ	17
2.3. ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ	20
<i>Висновок до розділу 2</i>	25
<i>РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕНІСНИХ КЛУБІВ</i>	26
3.1. АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТЕНІСНОЇ АКАДЕМІЇ	26
3.2. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ	30
<i>Висновки до розділу 3</i>	33
ВИСНОВКИ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36
ДОДАТКИ	39

ВСТУП

Актуальність дослідження. Великий теніс (ВТ) надає значні можливості для всіх сучасних людей, які прагнуть покращити рівень здоров'я та соціального благополуччя. Даний вид спорту в останні роки став по-справжньому доступний з появою розвиненої та високотехнологічної інфраструктури, професійних тренерів, тенісними кортами, які відповідають міжнародним стандартам, дозволяють залучати більшу аудиторію гравців та глядачів. ВТ дозволяє залучити мільйони вболівальників, асоціація тенісистів-професіоналів (АТР) щорічно проводить більше 50 професійних турнірів у понад 35 країнах. Потенційний прибуток і науковий інтерес зумовлює актуальність досліджень.

Об'єктом дослідження є великий теніс.

Предмет дослідження – рекреаційні можливості великого тенісу.

Мета роботи: Теоретичне обґрунтування та практичне застосування концепції рекреаційного середовища до питань розвитку та функціонування рекреаційної спрямованості великого тенісу в умовах столичного міста.

Завдання роботи:

- проаналізувати особливості функціонування великого тенісу в контексті рекреаційно-туристичної діяльності;
- уточнити особливості концепції рекреаційного середовища;
- проаналізувати механізм функціонування великого тенісу
- оцінити рекреаційні можливості великого тенісу.

Під час виконання магістерської роботи використані роботи В. Кіптенко (поняття про туристичний регіон), О.Любіцевої (рекреаційно-туристична діяльність в столичному місті), О. Топчієва (концепція рекреаційного середовища регіону), О.Несен, Т. Соколової (рекреаційна спрямованість сучасного спорту).

Методи дослідження. Базується на комплексному підході до оптимізації розуміння ВТ як елементу рекреаційно-туристичної діяльності в великих містах, що включає використання наступних методів дослідження: дедуктивний, порівняльно-географічний – аналіз можливостей використання інфраструктури ВТ для рекреаційних потреб населення; монографічний (аналіз раціонально організованого дозвілля на основі застосування різноманітних форм заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування); системний підхід – при аналізі та узагальненні даних застосовувались сучасні інформаційні технології (побудова ілюстративного матеріалу та картосхеми).

Під час виконання роботи використані публікації монографічного характеру, статті у періодичних наукових та аналітичних фахових виданнях, нормативно-правові документи з питань рекреації, науково-аналітичні розробки оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

*РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ВЕЛИКИЙ ТЕНІС ЯК РЕСУРС РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*

ВТ розглядається в роботі як ресурс рекреаційно-туристичної діяльності відповідно до концепція рекреаційного середовища регіону[20Топчієв О.Г., 2020].

Згідно концепції рекреаційного середовища регіону, нами було обрано м. Київ як столичне місто, яке виступає модельною територією дослідження, з відповідними складовими: природне середовище; агротехнічне середовище (друга природа); штучний матеріальний світ, створений людиною; соціальне середовище. Відповідний підхід використано виокремлення складових середовища – природного, соціального, культурно-історичного, економічного, техногенного та ін.

Як відомо до складу рекреаційно-туристичних ресурсів віднесені природно-географічні, природно-господарські (природно-економічні) та історико-культурні ресурси, а також етногеографічні ресурси рекреаційної діяльності, техногенні рекреаційні ресурси.

Відповідно до концептуально-понятійної системи «Рекреаційне середовище» (О.Г. Топчієв, 2020) ВТ як рекреаційний ресурс може охоплювати наступні компоненти рекреаційного середовища:

- Соціальне середовище: якість життя населення, рівень добробуту населення – прямо пропорційно відображає рівень розвитку ВТ на певній території
- Техногенне середовище: соціальна рекреаційна інфраструктура – наприклад, тенісні клуби, готелі.

Кількісні характеристики рекреаційних та туристичних потоків певною мірою віддзеркалюється проведеними змаганнями з ВТ, наприклад кількість глядачів турніру Ролан Гаррос (Франція) становить в середньому

11,5 тис., не враховуючи офіційних співробітників змагань, гравців, журналістів тощо. [14]

Рекреаційно-туристична діяльність на регіональному рівні – в нашому випадку- столичне місто – заслуговує велику увагу, оскільки проведення спортивних заходів та їх вплив на туризм, зайнятість населення, підтримка здорового способу життя залишається поза увагою дослідників.

Методологічна вимога для рекреаційної оцінки спортивних заходів наступна: кожен різновид рекреації і туризму, рекреаційно-туристична діяльність в цілому підлягають оцінці, за їх рекреаційним потенціалом – і покомпонентно, за всіма видами рекреаційно-туристичного потенціалу, і інтегровано, за загальним рекреаційним потенціалом.

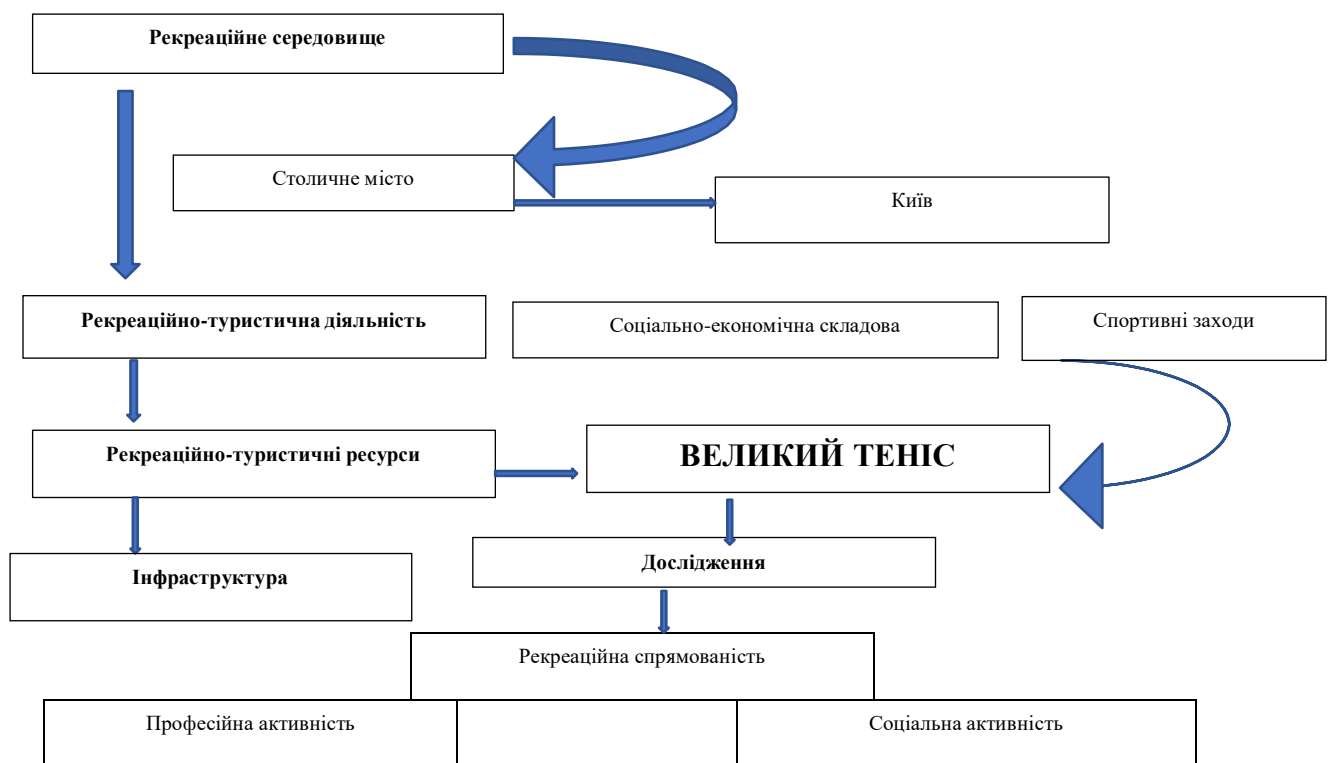

Рис. 1. Механізм формування дослідження ВТ

Рекреаційно-туристична діяльність являє собою сукупність занять для

організації відпочинку або проведення вільного часу в міському (модельна територія) середовищі.

Важливим компонентом структури особистості людини є його спрямованість, тобто вектор направлення певних стійких мотивів, орієнтаційних цінностей, що визначають світогляд, світосприйняття та його поведінку, ставлення до навколишнього середовища та позиціонування себе в ньому.

Рекреаційна спрямованість ВТ направлена на розвиток фізичних сил, підвищення рівня емоційного стану, оздоровлення, розвиток особистих якостей, надбання певних знань, навичок. Характер прояву обумовлений передусім віковими рекреаційними потребами людей різних вікових категорій.

Рационально організоване дозвілля на основі застосування різноманітних форм заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування, таких як ВТ, є перспективним напрямом підвищення рухової активності населення.

ВТ можливо розглядати як рекреаційну гру – специфічний вид рухової діяльності, що спрямована на досягнення поставленої мети. ВТ відноситься до тих проявів ігрової діяльності, в яких яскраво виражена роль рухів та характерні творчі активні рухові дії, мотивовані її сюжетом (темою, ідеєю). Вони спрямовані на подолання різних труднощів на шляху досягнення поставленої мети (виграти, опанування певних прийомів). [21]

Зростання інтенсивності розумової праці мешканців великих міст, малорухливість, «сидячий» спосіб життя призводять до виснаження організму, провокують психічні й психологічні проблеми, зумовлюють погіршення самопочуття й зниження працездатності. За таких умов актуалізується потреба в новітніх й уже апробованих методиках, що сприятимуть поліпшенню їхнього психічного й фізичного здоров'я і слугуватимуть ефективній профілактиці стресу

Врахуємо також, що активність у сфері рекреаційно-оздоровчій діяльності визначається як особливостями соціальних змін, так й індивідуальними факторами: віком, станом здоров'я й фізичного розвитку, професією, мотивацією.[1]

ВТ як процес праці є сферою докладання фізичних, інтелектуальних та інших здібностей спортсменів, тренерів, суддів, агентів, організаторів, спонсорів, виробників інвентарю та обладнання та інших суб'єктів ринку. В основу формування і розвитку за професійним спрямуванням покладено реалізацію мети задоволення особистої зацікавленості від діяльності в спорті, вираженої в отриманні матеріальної вигоди, як з боку спортсменів, так і з боку людей, які забезпечують організацію різних спортивних заходів.

ВТ становить важливу частку світової індустрії послуг, ефективне функціонування якого забезпечується завдяки добре налагодженим взаємозв'язкам і взаємодії спортивних, оздоровчих, освітніх, технічних, управлінських, наукових структур, а також спортивної промисловості та засобів масової інформації.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕЛИКО ТЕНІСУ ЯК РЕСУРСУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В останні десятиліття спорт перетворився не тільки в соціально значуще явище і видовище, але і в специфічну сферу бізнесу, сферу послуг та складову рекреаційно-туристичної діяльності.

Професійний теніс є відкритою системою, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем, основним системноутворюючим компонентом якої є спортивне змагання, а в нашому дослідженні рекреаційне заняття місцевих мешканців.

Методика дослідження ґрунтується на концепції рекреаційного середовища регіону, що представляє умови і ресурси рекреаційно-туристичної діяльності території (регіону) в цілому, комплексно або інтегровано – досліджувана територія м. Київ, рекреаційно-туристичні ресурси – інфраструктура ВТ, професійні змагання (подієвий туризм); рекреаційна складова – рекреаційні заняття місцевих мешканців.

Системний підхід до рекреаційно-географічних досліджень ВТ дає можливість визначити елементи системи, їх функціональні зв'язки, територіально-ієрархічну організацію.

В дослідженні ВТ в якості основного методологічного підходу дослідження пропонується *просторово-ресурсний підхід*, який дозволяє сформулювати якісно інший вид ресурсів, відмінний від вже традиційних видів.

Географічною територією в нашому дослідженні виступає столичне місто – Київ, який об'єднує мету подорожі і туристичний продукт як сукупність послуг як туристичний регіон. При дослідженні поняття рекреаційна спрямованість важливо дати відповідь на питання «Що є рекреації» Нижче в таблиці нами була наведена лише окремі згадки поняття «рекреація» (додаток Б)[6]

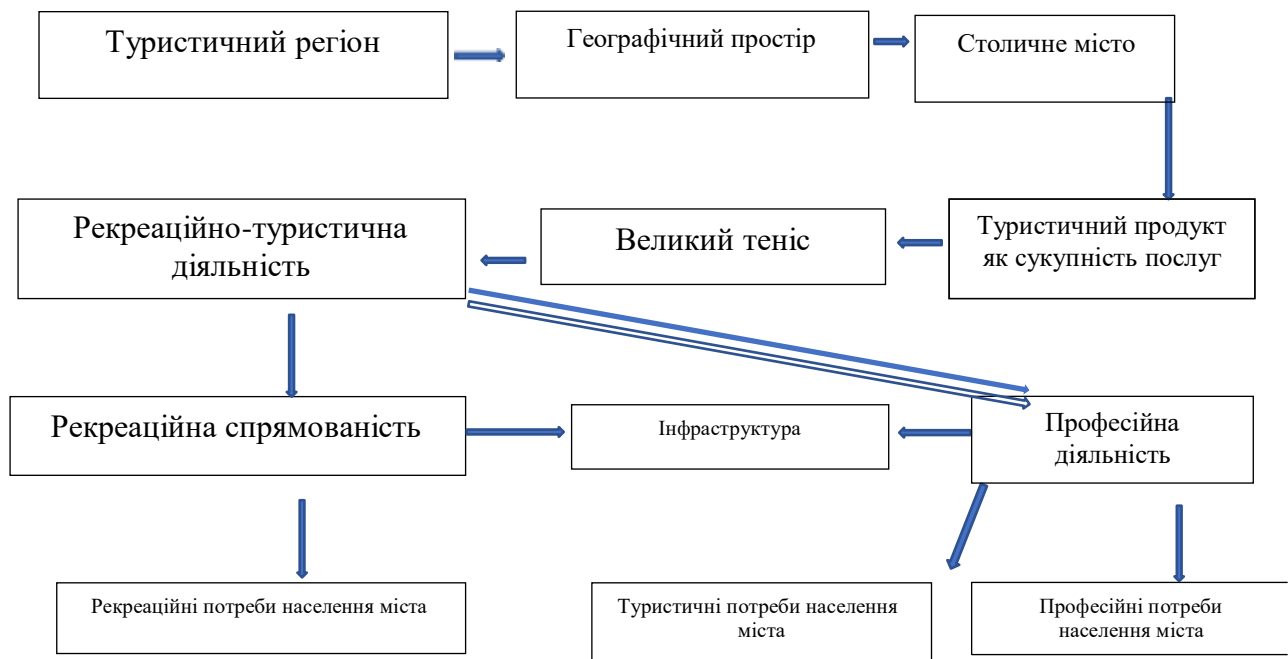

Рис. 2. Механізм дослідження VT

Просторовий підхід найбільш прийнятним є в якості методологічного підходу для вивчення VT, адже ресурсом у VT, в першу чергу, виступає сама територія – розташування корт, та самі професійні гравці. Цей підхід через формування поняття спортивного туристського простору, його територіально-компонентної та територіально-ієрархічної структури дає можливість вийти на поняття рекреаційно-туристичного спортивного простору.

Завдяки *системно-структурному аналізу* визначаються елементи, функціональні зв'язки та територіально-ієрархічна організація системи рекреаційної спрямованості VT, досліджується функціонально-компонентна та організаційно-управлінська структура цієї системи.

Аналітико-статистичний метод дозволяє визначити соціально-економічні показники та пріоритети розвитку VT у м. Києві. Це надзвичайно важливо в світлі концепції підвищення рівня здоров'я населення як важливого чинника державотворення та національної безпеки.

Статистико-економічний метод дозволяє визначити показники розвитку інфраструктури ВТ, кількість професійних спортсменів.

Метод історичного аналізу дозволяє проаналізувати ретроспективу розвитку ВТ як важливого елементу розвитку суспільної свідомості стосовно здоров'я як трудового ресурсу. *Ретроспективний аналіз* становлення та розвитку ВТ в світі доводить, що протягом свого розвитку спортивна діяльність розглядалася як один з ефективних засобів виховання, оздоровлення, спортивного удосконалення. Це знайшло відображення як у практиці, так і в дослідженнях наукових проблем. За допомогою економічного методу вдалося виявити певні закономірності в просторовій організації інфраструктури ВТ. Важливим методом наукового дослідження системи ВТ впродовж всіх етапів нашого дослідження виступає *картографічний метод*. Сутність цього методу дослідження полягає у включенні в процес дослідження системи ВТ проміжної ланки – географічної карти як моделі досліджуваних явищ. При цьому на початковому етапі дослідження карти використовувалися для отримання інформації, тобто як засіб наукових досліджень – при аналізі ресурсного потенціалу території м. Києва, при розробці можливостей проведення турнірів як на професійному, так і аматорському рівні.

Порівняльно-географічний метод застосовувався для співставлення однакових за вартістю тенісних клубів у різних районах м. Києва з метою з метою напрацювання єдиних підходів та методики для їх оцінки. Також в нас є пропозиція розглядати ВТ як територіальний туристичний продукт на основі.[3, Кіптенко, 2010].

Табл. 1

ВТ як територіальний туристичний продукт

<i>Рівні</i>	<i>Особливості</i>	<i>Характеристика</i>
Перший	Продукти і послуги спеціалізованих підприємств	Тенісні клуби, Федерація тенісу України
Другий	Продукти і послуги, які пропонуються групою підприємств	Асоціації, аматорські клуби, оренда кортів
Третій	Продукти і послуги галузей	Готельна індустрія, індустрія

		розваг
Четвертий	Продукти і послуги туристичних територій	Місто, район міста

Відповідно до інтерпретації досліджень Кіптенко В. територія як просторово локалізований турпродукт, визначаємо, що територія м. Києва виконує визначені функції для потреб ВТ та місцевих мешканців, туристів, які можуть стати основою для виокремлення відповідних видів спорту які, мають чітку рекреаційну спрямованість. ВТ виступає в нашому дослідженні модельним видом спорту для потреб рекреаційно-туристичної діяльності.

Висновки до розділу 1. Рекреаційна спрямованість ВТ направлена на розвиток фізичних сил, підвищення рівня емоційного стану, оздоровлення, розвиток особистих якостей, надбання певних знань, навичок. Характер прояву обумовлений передусім віковими рекреаційними потребами людей різних вікових категорій. Раціонально організоване дозвілля на основі застосування різноманітних форм заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування, таких як ВТ, є перспективним напрямом підвищення рухової активності населення.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ВТ

ІСТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ

На теренах сучасної України великий теніс зародився завдяки англійцям, які в 1890 році створили перші тенісні клуби в м. Одесі. П.Патрон розкриває історію розвитку тенісу, техніку та правила гри (1914 р.). В подальшому спостерігалась тенденція поширення даного виду спорту серед інших міст України. А вже в 1913 році проходять вже перші змагання в Києві. На основі ретроспективного аналізу розвитку великого тенісу зроблено висновок про тривалість процесу, неперервність та спадковість традиції, яка ґрунтується на зацікавленості місцевого населення, значні впливи тенденцій світового розвитку великого тенісу. Так, в 20 рр. ХХ ст. організуються показові змагання в Одесі, а з 30 рр. – змагання на національному рівні. Після 1945 року відбувається командна та особиста (чоловіки та жінки, змішані пари) першість як влітку, так і взимку. Активно залучається молодь.[2]

Табл. 2

Хронологічна структуризація розвитку великого тенісу в Україні, на

основі [2]

<i>№</i>	<i>Етапи</i>	<i>Часові межі</i>	<i>Характеристика</i>
1	Історичний	1874-1890 рр.	Світовий вплив та тенденції. 1875 р. – зародження ВТ. 1876 р. - перший офіційний турнір (США) 1877 р. - найстаріший турнір (Вімблдон, Велика Британія). 1870-1890 рр. – перші тенісні клуби: Великобританія, Франція, Австрія, США, Бразилія, Аргентина, Перу. 1880-1890 рр. –розвиток ВТ – Російська імперія, Японія. Австралія, Індія, Канада.
2	Трансформаційний	1890-1920 рр.	Зародження ВТ на теренах України та вплив окремих країн на розвиток. Просторова організація - великі міста, дачні місцевості, поміщицькі двори. Створення перших клубів. Тенісні клуби були закритими організаціями, членами яких були заможні

			люди з різних сфер. Періодичні видання. Міжнародні зв'язки та вплив (Міжнародна федерація).
		1920-1991 рр.	Міжнародний вплив: спеціалізована література В.Тільдена, Р. Акоста, Н. Брукса. Розіграш Кубка Девіса 1950-70-ті роки – новий рівень розвитку інфраструктури та матеріальної бази для потреб ВТ. З 1970-х років перехід до нового календаря проведення найбільших міжнародних змагань. Міжнародна федерація тенісу, затвердила рівні права тенісистів (1986 р.), всі гравці мали право виступати в будь-яких турнірах. Вплив СРСР: проведення першості СРСР, всесоюзні навчально-тренувальні збори, почалась підготовка спеціалістів по тенісу в профільних навчальних закладах. Основні центри – Київ, Донецьк, Сєвєродонецьк і Дніпродзержинськ, Одеса
		1991-2015 рр.	В числі кращих тенісистів України були: Медведєв Андрій, Олена Бондаренко, Тетяна Перебийніс та ін. Трансформаційний етап перебудови матеріально-технічної бази та інфраструктури.
3.	Сучасний	2015 - 2021 рр.	Формування нового бачення розвитку ВТ. Оновлення матеріально-технічної бази. Комплексний підхід до ВТ. Бачення ВТ як важливої рекреаційної складової суспільства. Розвиток тенісних клубів та центрів, індивідуальний підхід. Розвиток аматорського руху в ВТ.

На Галичині перші клуби ВТ почали з'являтися ще в 90 роках ХІХ століття, пов'язують з впливом Відня. Засновуються гуртки ВТ на основі студентських спортивних клубів (як приклад «Сокіл»). Залучення громадськості сприяло видання підручника «Ситківка» в 1911 році за авторством І. Боберського. За рахунок саме спортивних товариств, зокрема клубу Україна, відбуваються змагання з ВТ (Львів, 1911 рік, організатори П. Франко, О.Кульчицький). А вже в 1924 році створено Львівський клуб великого тенісу, який діяв до 1939 року. Відбувалися змагання за першість Західної України. До популяризації ВТ залучаються громадські організації,

зокрема, варто відмітити Карпатський Лещетарський клуб, незважаючи на свій профіль гірськолижного спорту, популяризували розвиток ВТ в Україні з 1955 року серед молоді.

Вплив Росії спостерігається в наступних особливостях. Центрами ВТ з 1900 рр. є Москва та Санкт-Петербург, де з'явилися перші секції та проведені перші змагання як міжнародного так і регіонального рівня, створено Всеросійський союз лаун-теніс клубів (1908 р.). В тому ж році союз розробив і перший всеросійський і міжнародний календарі змагань.

Важливою подією в плані рекреаційної складової ВТ є наукові праці П. Гросса, Е. Дементьева, П. Ерофеева (Санкт-Петербург) розкривають рекреаційну сутність ВТ як середовище дозвілля для дорослих та дітей (1914). З 1910 р. формується рейтинг гравців, з 1919 року починають друкуватись періодичні видання присвячені ВТ: журнал «Лаун-теніс» «Тенісні єжегоднікі».[2]

З 1924 року проводиться особиста першість СРСР. З 1930 років відбувається популяризація ВТ, створюються центри ВТ як центральні, так і периферійні, удосконалюється матеріальна-технічна база та інфраструктура.

З 1944 р. відновлення першості СРСР і всесоюзні навчально-тренувальні збори, які охоплювали молодь. З 1947 року починається підготовка спеціалістів по тенісу в вищих навчальних закладах, спеціалізація по тенісу. З 1956 р. регулярно організуються Спартакіади, зокрема в 1956 та 1959 роках Українська РСР вийшла у трійку лідерів. З 1956р. Федерація тенісу СРСР була членом Міжнародної федерації тенісу. З 1958 р. відбувається вихід на міжнародну арену.

З 1960 років спостерігається значний приріст популяризації ВТ. Основними центрами в Україні ВТ стають наступні міста – Донецьк, Северодонецьк і Дніпродзержинськ, де налагоджена відповідного рівня інфраструктура та матеріальна база, що дає змогу проводити змагання високого рівня. Варто відмітити спортсменів, які ставали чемпіонами

СРСР протягом 1960-1970 років В.Кузьменко, Г. Бакшеєва і М. Мозер (м. Київ).

З 1970-1990 роки характеризуються зайняттям високих місць в міжнародних змаганнях (чемпіонат Європи, Кубок Девіса); формується тенісна школа.

1991- 2015 роки – варто відзначити високими здобутками українських спортсменів: Медведєв Андрій, Олена Бондаренко, Тетяна Перебийніс. Трансформаційний етап перебудови матеріально-технічної бази та інфраструктури.

2015-2021 роки – нові вектори розвитку ВТ та сприйняття його суспільством з позиції рекреації та проведення дозвілля. Залучення непрофесійних гравців. [2]

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ

Соціально-економічне значення ВТ в рекреаційно-туристичній діяльності розкривається через низку чинників: *інвестиційний* - початкові інвестиції - короткий термін окупності, високий рівень рентабельності, стабільно високий попит на зайняття ВТ, розширення послуг клубів ВТ; *зайнятість* – професійних гравців, колишніх професійних гравців, тренерів, інструкторів, зайнятість в суміжних галузях (матеріально-технічна база, інфраструктура); *підвищення рівня життя населення* – характеризує інтеграцію місцевого населення в ВТ. З рис. видно, що навіть за незначну вартість в межах 120 грн за 1 годину можливо займатися ВТ, що понижує планку входження до даного виду рекреації широкої аудиторії, сприяючи відновлення здоров'я мешканців великих міст, зменшуючи навантаження в майбутньому на лікарні, підвищується продуктивність праці.

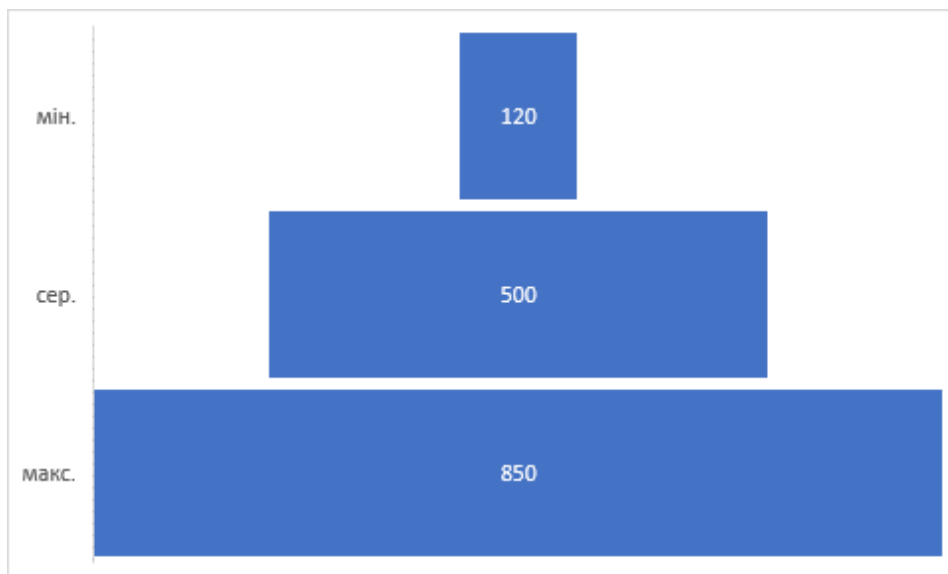
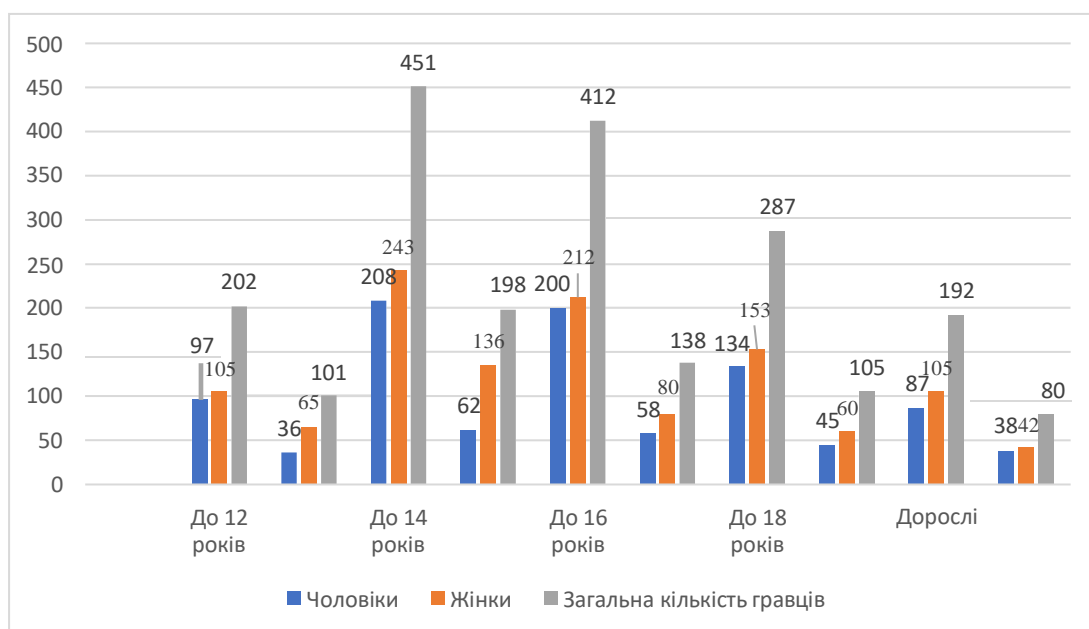

Рис. 3. Цінова пропозиція оренди кортів за 1 годину, за даними[8,15,17-19]

Підвищення якості надання населенню рекреаційно-туристичних послуг та забезпеченні його потреб у рекреації може бути досягнуто за рахунок ВТ, враховуючи виховну складову(патріотизм, колективізм, моральні та етичні цінності), освітню – залучає дітей не тільки до безпосередніх тренувань з ВТ, але вже є приклади відкриття шкіл на базі,

наприклад, Міжнародної тенісної академії – iQSchool–як новий освітній простір; *оздоровча* – збалансовані фізичні навантаження, використання вплив природних факторів на стан організму за рахунок розміщення тенісних кортів в зелених зонах міста, підтримка організму на належному рівні за рахунок постійної збалансованої фізичної підготовки, розвиток адаптивних можливостей, підтримка організму на належному рівні фізичнурівні; *розвиток професійного спортивного потенціалу* (рис) – різних вікових категорій до 12 років, до 14 років, до 16 років, до 18 років та дорослі.

Рис. 4 .Розподіл професійних гравців за віковими категоріями (Україна/Київ), за даними[8,15,17-19]

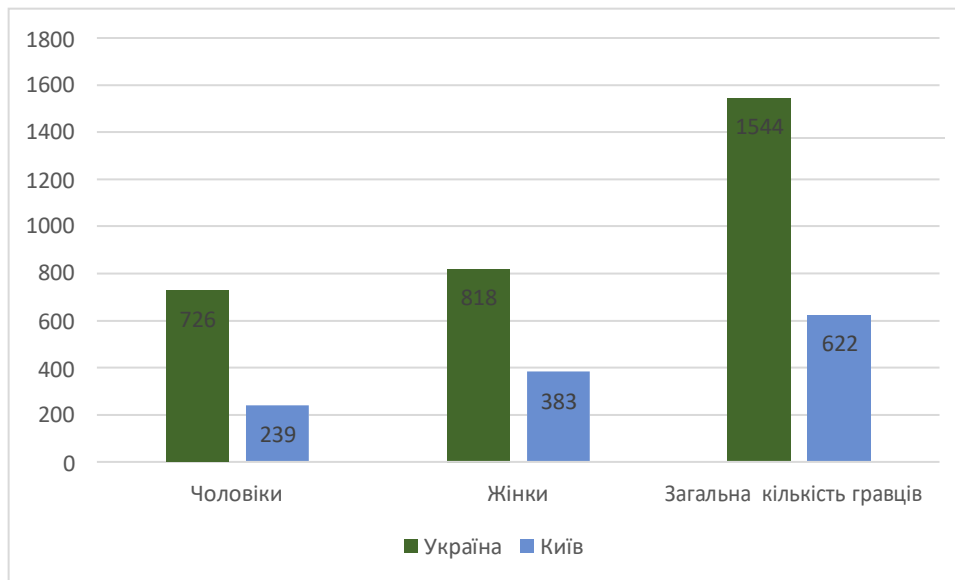

Рис.5. Загальна кількість професійних гравців (Україна, Київ), за даними[8,15,17-19]

Стереотип стосовно ВТ змінюються з часом тенісні клуби перестали бути закритими, членами яких були заможні та успішні. Залучення широкого кола зацікавлених практично був неможливий. На сучасному етапі ВТ став відкритим видом спорту. Клуби ВТ пропонують доволі таки різноманітні послуги, які розширюють можливість залучення як професійних гравців, місцевих мешканців та гостей столиці.

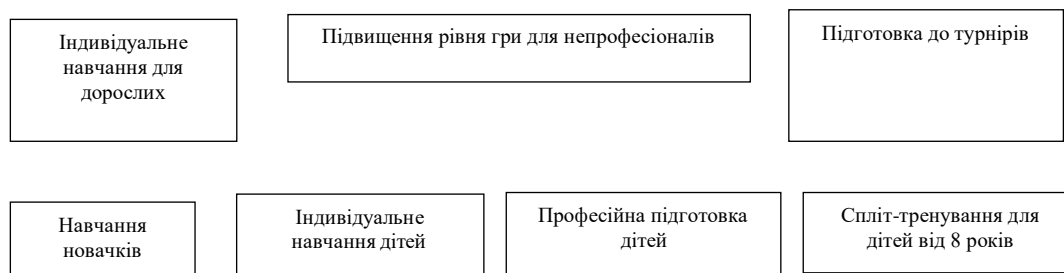

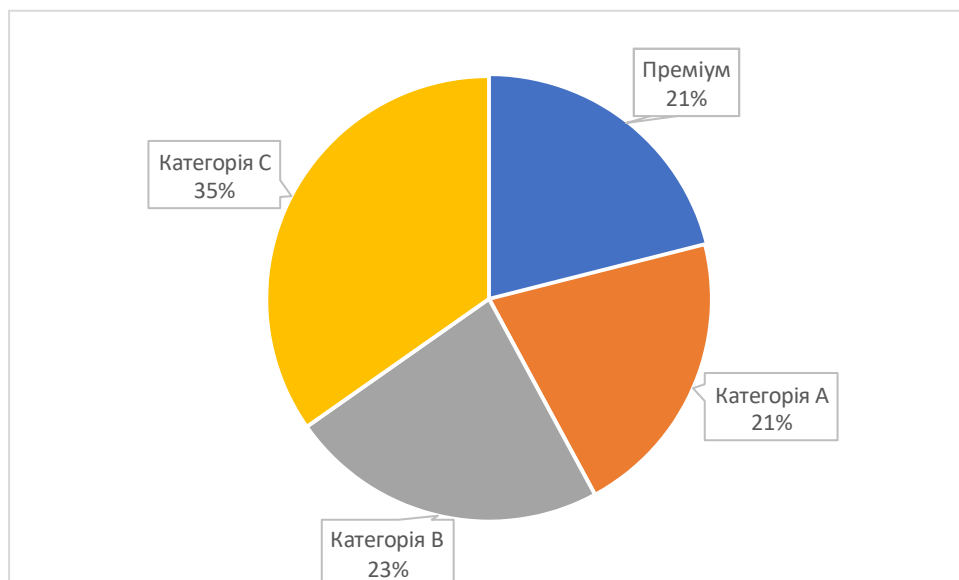
Рис. 6. Основні види послуг клубів ВТ

Отже, соціально-економічне значення ВТ визначається дією певних чинників, що впливають на організацію інфраструктури ВТ: соціально-економічні, інвестиційні, інфраструктурні. Значний вплив тенденцій світового тенісу, «радянського періоду» на всі аспекти функціонування ВТ спостерігається в м. Києві.

Розширення пропонованих послуг обумовило зростання диференціації у рівні розвитку ВТ в розрізі м. Києва (загальна кількість атестованих клубів становить в Україні - 95, в Києві – 18) – спостерігається більшого залучення центральної частини міста та приміських рекреаційних зон (рис.), зростання якісних характеристик матеріально-технічної бази та інфраструктури ВТ, збільшуючи економічні показники.

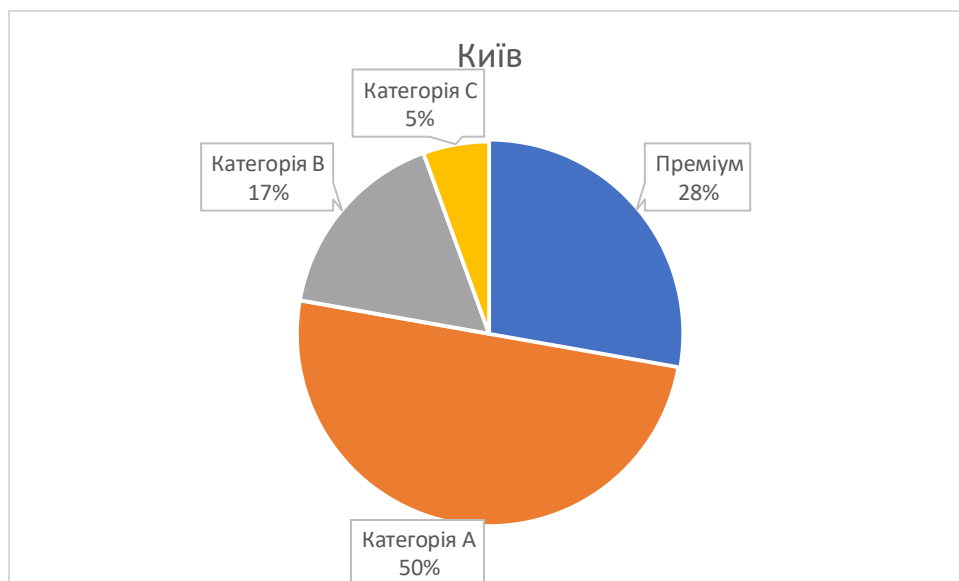
Водночас спостерігаємо пропорційний розподіл професійний клубів за категоріями в межах 20-30 % на кожен категорію в межах України, в м. Києві є певна диспропорцій з ухилом на преміум сегмент та категорію А, що позитивно сприяє структурним зрушенням в бік модернізації, відповідності діючим стандартам міжнародного рівня.

Рис. 8. Структура професійних клубів, Україна, 2018, за даними[4]

Територіальна структура характеризується зростанням кількості всіх категорій професійних клубів в м.Києві. Таким чином, зміни у клубній організації за 2018-2021 р. можна характеризувати як динамічні, спрямовані на інтенсифікацію рекреаційної спрямованості, закріпленої процесами територіальної концентрації професійних тенісних клубів, що призводить до розширення послуг, у переростання первинних послуг

клубів у більш високого рангу елементів рекреаційно-туристичної діяльності.

Рис.9. Структура професійних клубів, Київ, 2018, за даними[4]

Таким чином, спостерігаємо зростання загального рівня розвитку інфраструктури та матеріальної бази, зокрема тренувальні корти відповідають світовим стандартам і створені за сучасними технологіями.

Тенісні корти в подальшому будуть розміщуватися в мальовничих та екологічних чистих приміських територіях, приурочених до міст. Варто відмітити і різноманіття покриття кортів - ґрунтові, хардові, універсальні, також враховані і метео-кліматичні чинники – є корти відкриті, так закриті. Вартість оренди кортів у зимовий період коштує 360 – 460 грн за годину, в літній – 120 – 160 грн.

Крім оренди кортів, можливо більш професійно займатися ВТ, де доступні групові та індивідуальні тренування, заняття із загальнофізичної підготовки та відновлювальні процедури в басейні. Зроблено акцент і на дітей, де є відповідні групи, проводяться літні збори, працює приватна школа.

За рахунок диверсифікації послуг клубів зростає роль рекреаційно-туристичних функції тенісних клубів, що є визначальним у функціональній структурі рекреаційно-туристичної діяльності.

В даному підрозділі варто звернути уваги рівень розвитку інфраструктуру тенісних клубів через призму аналізу наявності тенісних кортів, їх категоризації, приналежність до клубів. Клуби проходять атестацію в Федерації тенісу України. Важливість наявності певної кількості тенісних кортів їх параметрів – це запорука успішності тенісних клубів.

Загальна кількість кортів в Києві 187, включаючи 100 відкритих, 23 стаціонарних, 17 накриті балоном постійно, 47 накриті балоном узимку.

Табл.3

Клуби, що пройшли атестацію ФТУ у 2018 році^{за даними[4]}

Категорія	Назва клубу	Відкриті корти	Закриті стаціонарні	Накриті балоном постійно	Накриті балоном узимку
<i>Преміум</i>	5 елемент, Арена МТА, Гран-Прі, Міжнародна тенісна академія, TennisPark	39	20	0	18
<i>Категорія А</i>	Ананас, Антей, Динамо, Корти на Подолі, Льодовий стадіон, Меридіан, Наука-спорт, Олімп, Чемпіон	52	3	12	22
<i>Категорія В</i>	Корти на Оболоні, Планета Спорт, ТК Старт	7	0	5	7
<i>Категорія С</i>	Корти на Малишко	2	0	0	0

Найбільша кількість кортів в м. Києві припадає на «Преміум сегмент» та категорію «А». Міжнародна тенісна академія та Арена МТА має найбільшу кількість кортів – 22 та 26 відповідно. Наявність кортів «Преміум сегмент» надає можливість проводити регулярні тенісні турніри серед чоловіків та жінок (всі види ігрових стилів). Покриття лише високої

якості GreenSet CUSHION (Покриття класифіковано ITF (Міжнародна Федерація Тенісу) як середнє по швидкості, категорія 3.), підходить для проведення турнірів - АТР і WTA Tour.

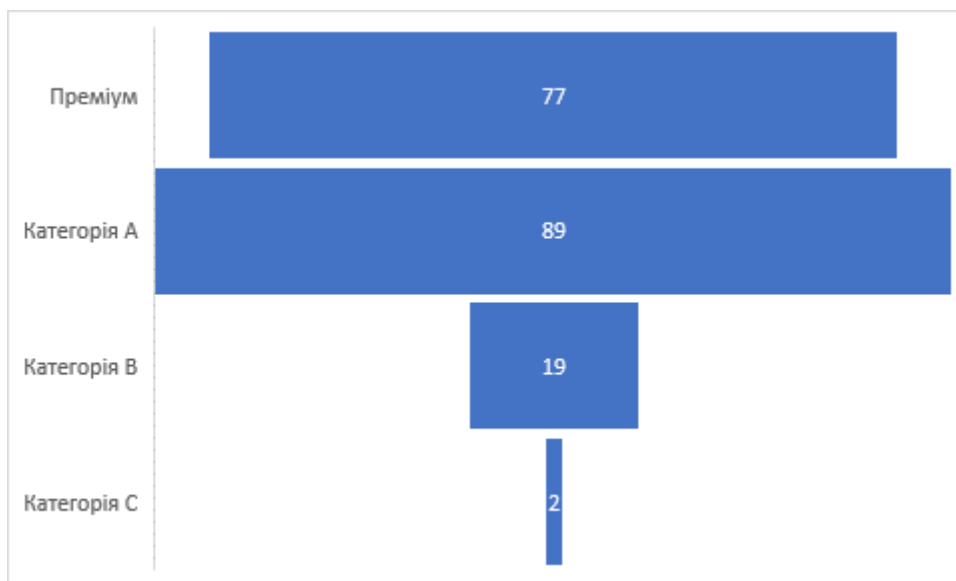

Рис. 10. Кількість кортів за категоріями, м. Київ, за даними[8,15,17-19]

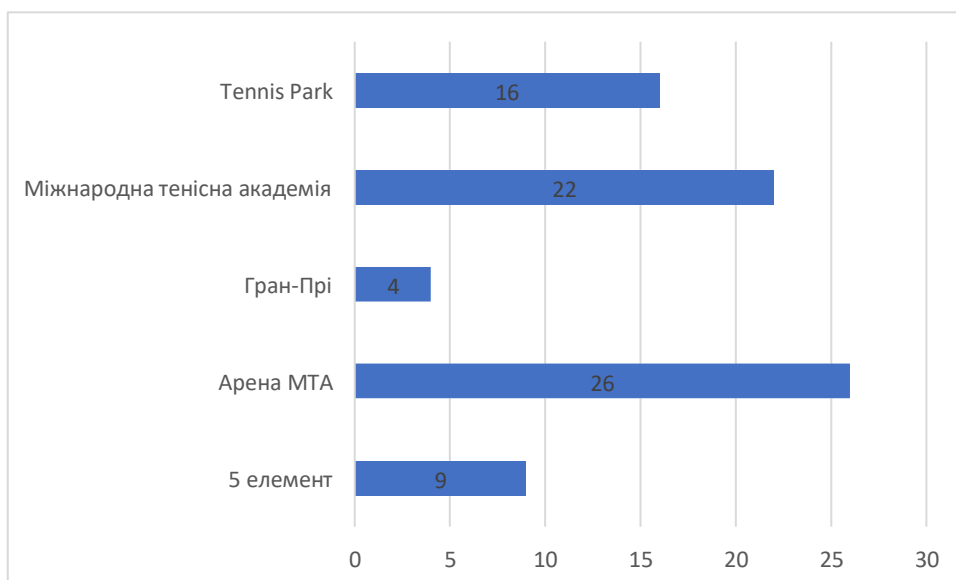

Рис. 11. Кількість кортів в категорії преміум за клубами, за даними[8,15,17-19]

На території «Гран-Прі» розташовано 2 критих корти і 2 корти відкриті. Корти оснащені покриттям GreenSetTrophy, що дає можливість Саме таке покриття використовується під час престижних турнірів: Кубок Девіса, WTA та інших. На території комплексу Наука Спорт розташовано 9

грунтових кортів. Є відповідна інфраструктура для проведення нічних тренувань, трибуна на 2,5 тис. осіб.

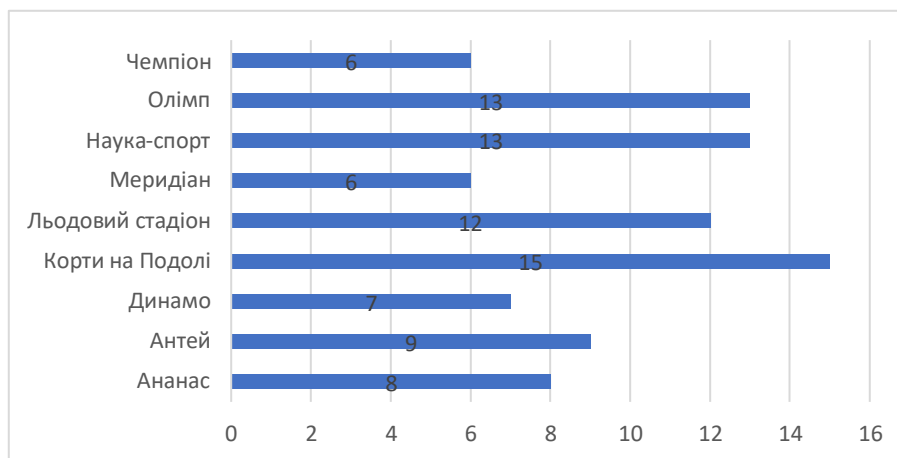

Рис. 12. Кількість кортів в категорії А за клубами, за даними[8,15,17-19]

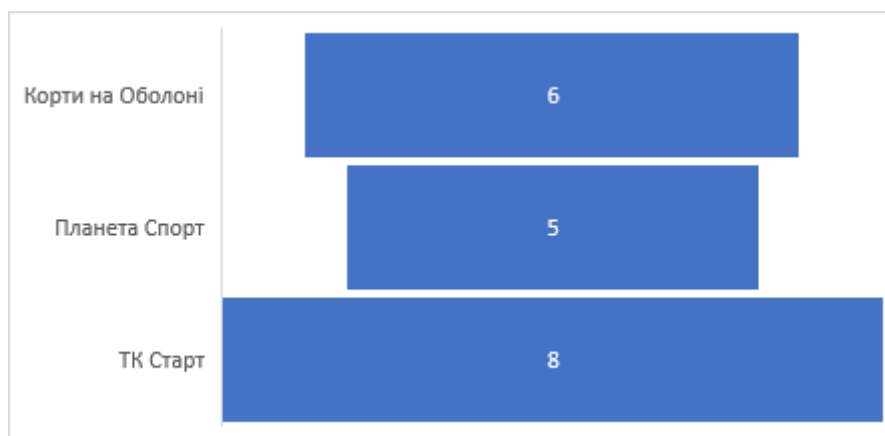

Рис.13. Кількість кортів в категорії В за клубами, за даними[8,15,17-19]

В категорії С представлено лише 2 кортів (Корти на Малишко). Заміський комплекс OlympicVillage містить 14 кортів з яких 7 ґрунтових і 7 критих. Також регулярно проводяться змагання. Таким чином, забезпеченість кортами в тенісних клубах відкриває можливості як для бізнесу, так і для підвищення рекреаційною спрямованості тенісу.

Висновки до розділу 2. На сучасному етапі розвитку ВТ попит визначає процеси територіальної організації та надання комплексу послуг. Сучасний тенісний клуб – це спортивно-оздоровчий комплекс, в якому можливо отримати крім практичних занять, теоретичні знання про нюанси

гри в теніс, ряд додаткових послуг – фітнес клуб, комфортний кампус, медичний супровід, спортивну реабілітацію, готельні послуги та ін.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕНІСНИХ КЛУБІВ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТЕНІСНОЇ АКАДЕМІЇ (МТА)

Міжнародна тенісна академія відноситься до школи тенісу світового рівня, це спортивно-рекреаційний комплекс, яка має 37 тенісних кортів, включаючи як криті, та і закриті, розташовані в рекреаційній зоні (Пуща-Водиця, вул. Міська 9 – (Міжнародна тенісна академія) та центрм. Києва (Солом'янський район – вулиця Максима Кривоноса 2 Г (Тенісний клуб МТА), Жуляни– проспект Повітрофлотський, 63(Тенісна Арена МТА))

Основні переваги Академії це наявність: фітнес-центр, басейн, кампус (сучасний гуртожиток, номери дво та тримісні – відповідають європейським стандартам якості), басейн (4 доріжки, 25 метрів), готель (31 номер), можливості фізичної реабілітації, медичний супровід (постійний медичний контроль за станом здоров'я, використання сучасних медичних технологій), професійний тренерсько-викладацький склад (зарубіжні та вітчизняні тренери з високими особистими результатами та багаторічним досвідом роботи). Основні можливості: організація професійного тенісного центру, середня школа-пансіон (поєднання спорту та освіти, психолого-педагогічний та медичний супровід, можливість здобуття вищої освіти в США безкоштовне), проведення змагань та турнірів.

В МТА використовують наступні тенісні корти, які представлені в табл.:

Табл.4

Види кортів за даними[8]

<i>Вид кортів</i>	<i>Особливості покриття</i>
-------------------	-----------------------------

Грунтові корти	Pro Clay, Швейцарія
Хардові корти	Priemer Court, США, Італія
Універсальний корт з еластичним покриттям	Helsinski, Німеччина

У відповідь на збільшення попиту та збільшення кількості клієнтів, вболівальників під час спортивних заходів, за останні роки було зафіксовано помітне поліпшення цінової пропозиції. Вартість оренди кортів у зимовий період коштує 360 – 460 грн за годину, в літній – 120 – 160 грн.

Табл. 5.

Вартість оренди кортів у літній період, 2020 р., Пуца Водиця, за даними[8]

Час	Тривалість		Будні	Вихідні
<i>у літній період, 2020 р</i>				
7.00-11.00	60 хвилин		200 грн	
15.00-22.00	60 хвилин		200 грн	
11.00-15.00	60 хвилин		160 грн	
7.00-17.00	60 хвилин			200 грн
17.00-22.00	60 хвилин			160 грн
<i>у зимовий період, період 01.10.2020-30.04. 2021 р.</i>				
8.00-17.00	60 хвилин			500 грн
17.00-22.00	60 хвилин			460
15.00-22.00	60 хвилин		500	
7.00-15.00	60 хвилин		460	

Табл.6.

Вартість оренди кортів, Жуляни, за даними[8]

Час	Тривалість	Вид корту	Будні	
<i>у літній період, 2020 р.</i>				
6.00-23.00	60 хв	Грунт, хард - відкриті	200 грн	
6.00-23.00	60 хв	Хард критий	250 грн	
6.00-23.00	60 хвилин	Корт для пляжного тенісу	150 грн	
<i>зимовий період: 01.10.2020 – 30.04.2021</i>				
			будні	вихідні
8.00-17.00	60 хв	хард/грунт		500 грн
15.00-22.00	60 хв	хард/грунт	500 грн	
8.00-15.00	60 хв	хард/грунт	460 грн	
17.00-22.00	60 хв	хард/грунт		460 грн
7.00-17.00	60 хв	хард/Арка		
15.00-22.00	60 хв	хард/Арка	550 грн	
7.00-15.00	60 хв	хард/Арка	460 грн	

17.00-22.00	60 хв	хард/Арка		460 грн
-------------	-------	-----------	--	---------

На тлі поступової дестабілізації політичної та економічної ситуації в Україні, очікується, що ознаки поліпшення операційних показників клуба будуть помітні не раніше 2025 року.

Щодо додаткових пропозицій варто зупинитись на освітньому напрямку -IQSchool– новий освітній простір, відмінність якого полягає в наступному: відсутність групового розкладу навчання – є персональний; відсутність уроків тривалістю 45 хв – є час, який необхідний для кожного з урахуванням індивідуальних особливостей, відсутність підручників- є програмне забезпечення; відсутність класу однолітків – є різновікова група; відсутність домашніх завдань – є час для спорту, проектної діяльності та творчості; можливість обирати форму навчання – повний пансіон протягом семестру чи тижня або звичайний шкільний день. Також серед особливостей варто відмітити наступне: направленість на спорт та фізкультуру, збалансоване харчування, розташування в санаторно-курортній зоні, індивідуальний підхід. ВТ для дітей – це відкритий простір для активного відпочинку, фізичного розвитку, виховання дисципліни та характеру. Головним пріоритетом для дітей є акцент на фізичному розвитку дитини і тренуванні координації рухів. Процес тренування враховує як зміцнення м'язової системи, пластики рухів та формування ігрового мислення.

На основі проведеного аналізу інфраструктури та матеріального забезпечення встановлено, що територіальній концентрації взаємодії клієнт-клуб відповідає територіальна концентрація активності мешканців великого міста. Спостерігається пряма залежність між ефективністю функціонування тенісних клубів великого міста (кількість кортів, пропозиція послуг) та інтенсивністю міжклубної економічної взаємодії, головними центрами яких виступаю тенісні корти як відкриті, та і закриті категорії Преміум та категорії «А».

З потенціалом поля клієнтообороту (професійних гравців, аматорів, дітей) МТА виділяється на фоні інших клубів з «Преміум сегменту» - 5 елемент, Арена МТА, Гран-Прі, TennisPark та категорії «А»: Ананас, Антей, Динамо, Корти на Подолі, Льодовий стадіон, Меридіан, Наука-спорт, Олімп, Чемпіон.

Специфікація МТА визначає його як спортивно-рекреаційний комплекс повного циклу, що надає безпосередньо прямі послуги, а також послуги з розміщення, харчування, дозвілля, освіти та ін., найвищого у м. Києві ступеню рекреаційної спрямованості та найбільшу інтенсивність клієнтопотоків в столиці.

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTI ВЕЛИКОГО ТЕНІСУ

Цей розділ присвячено напрямам формування рекреаційної спрямованості ВТ як своєрідного рекреаційно-туристичного ресурсу. Формування мережі клубів ВТ можливо розглядати як системний територіальний рекреаційно-туристичний ресурс комплексного призначення у вигляді задоволення відповідних потреб людини як спортивної, так і рекреаційної. Одиницею послуги в клубі є комплекс послуг, які надаються одному споживачеві протягом певного періоду часу – оренда кортів, абонемент, перебування в готелі, фітнесклубі, отримання медичних послуг тощо (рис).

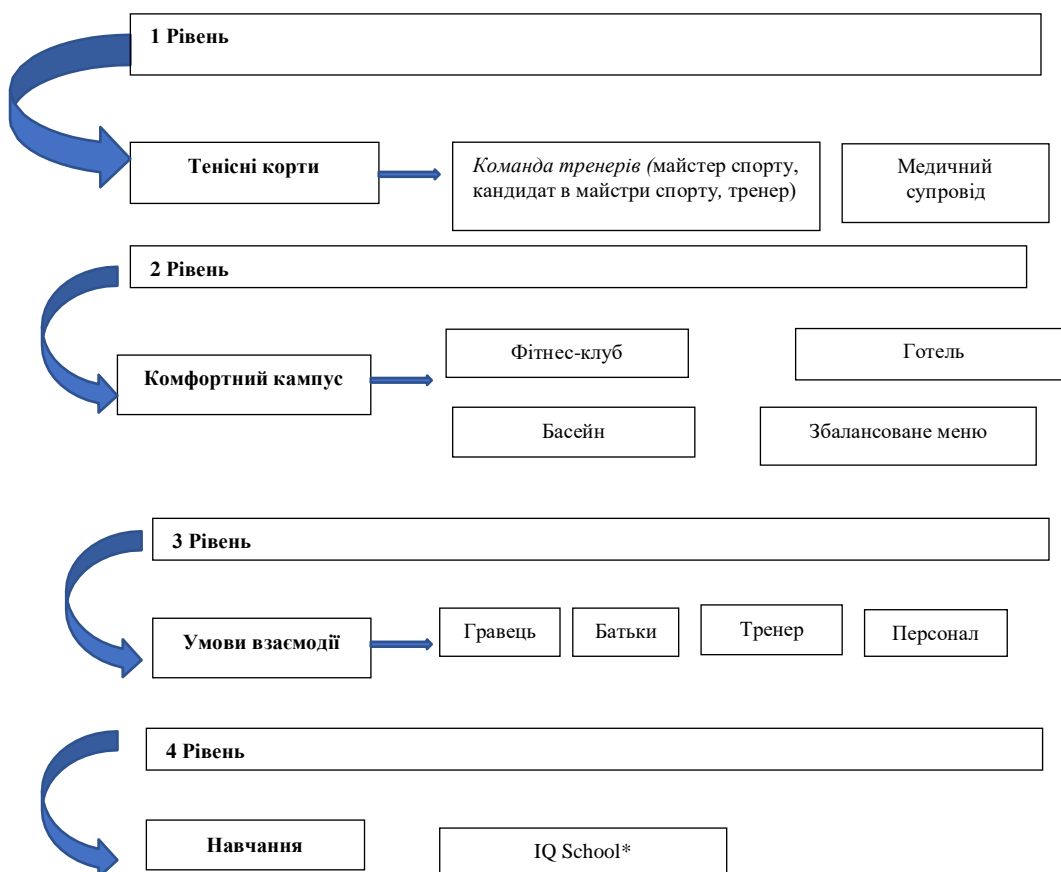

Рис. 14. Інфраструктурні ресурси забезпечення функціонування ВТ

На даному рис. представлено інфраструктурні ресурси забезпечення функціонування ВТ, якому, на нашу думку, притаманні властивості туристичної послуги.

Наведемо декілька прикладів можливості використання ВТ.

1. Комплексне облаштування території. Прикладом облаштуванні території в м. Києві може слугувати облаштування парку з об'єктами спортивної інфраструктури у Печерському районі за адресою вул. Михайла Грушевського, 36 (ділянка має пішохідну доступність від зупинки громадського транспорту 100 метрів, від метро «Арсенальна» - 250 м). Даний проект був започаткований в 2018 р. за підтримки Київської міської державної адміністрації. Відповідно до проекту на даній території буде розміщено стадіон, тенісні корти (зі штучним покриттям (36 x 18 м) – 2 шт. (648 м²x2), м²), спортивні майданчики, дитячі майданчики, скеледром, комплексу споруд для катання на скейтбордах.

Рис. 15. Облаштування парку з об'єктами спортивної інфраструктури у Печерському районі, [11]

2. *Поєднання змагань з ВТ та екскурсійної діяльності. Прикладом може слугувати* відкрита першість з тенісу серед чоловіків «РАЕС OPEN-2019» на території спортивного комплексу Рівненської АЕС «Ізотоп». Даний захід можемо також охарактеризувати як іміджеву подію, яка демонструє відкритість, підтримує корпоративну культуру та популяризує здоровий спосіб життя серед працівників АЕС «Ізотоп». Дане змагання вдало поєднано з екскурсійною програмою – відвідання навчально-тренувального центру Рівненської АЕС.

Виявлено ряд тенденцій, що визначають розвиток ВТ: високий рівень економічного розвитку і високий рівень життя країн, на яких базується міжнародна система змагань; розвиток всіх видів транспорту як фактор міжнародної мобільності спортсменів, підприємців, уболівальників і глядачів; швидко зростаючу торгівлю сучасними послугами: ліцензіями, консультаційними, освітніми, туристичним, рекреаційними.

Актуальними напрямками розвитку рекреаційної спрямованості ВТ визначено: *відпочинок і враження* – отримання в момент перебування на корті, в процесі взаємодії з партнером, тренером, під час та після тренування. Він відпочив та отримав заряд бадьорості; *локація клубу* – зміна локації перебування в короткотерміновий період – нові відчуття, враження, знайомства, атмосфера у місці розташування клубу; *атмосфера тенісного клубу* – врахування психологічного настрою клієнтів і його сумісність з атмосферою місцеперебування. Дана властивість вимагає особливі умови до організаційно-управлінського процесу клубу, а також відповідні умови, за яких може бути надана послуга для клієнта. Поінформованість споживачів послуг в даному клубі; *тривалість перебування* – відвідування клубу та відпочинок здійснюється протягом певного періоду. Скористатися певною послугою можливо в певний період часу та в конкретному місці; *реальний попит* – ідентифікація, стимулювання та задоволення поточних потреб клієнтів, враховуючи рівень матеріального статку, співвідношення робочого і вільного часу,

пріоритети в системі духовних цінностей, психологічне споживання, індивідуальні риси та особливості, стиль життя, інтереси у вільний час, вік, стать, сімейний стан.

Висновки до розділу 3. Економічна ефективність ВТ як індустрії забезпечується завдяки корпоративному управлінню спортивними проектами, що здійснюється професійними структурами: Міжнародні професійні організації тенісу (АТР - Асоціація тенісистів професіоналів, WTA - Жіноча тенісна асоціація, ITF - Міжнародна федерація тенісу, які формують структуру світового ринку спортивних послуг, що характеризується тим, що тенісні клуби формують комплексну пропозицію.

Отже, ВТ відноситься до сфери виробництва соціально-значимих благ, яка проявляється як у зовнішній формі - гра (видовище), так і у внутрішній – цільова спрямованість і соціально-рекреаційна корисність.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дало отримати наступні результати:

1. Рекреаційна спрямованість розглядається як ресурс рекреаційно-туристичної діяльності, що являє собою сукупність занять для організації відпочинку або проведення вільного часу в міському (модельна територія в нашому дослідженні) середовищі. Спрямованість виступає важливим компонентом структури особистості людини, тобто вектор напрямлення певних стійких мотивів, орієнтаційних цінностей, що визначають світогляд, світосприйняття та його поведінку, ставлення до навколишнього середовища та позиціонування себе в ньому.
2. Рекреаційна спрямованість ВТ направлена на розвиток фізичних сил, підвищення рівня емоційного стану, оздоровлення, розвиток особистих якостей, надбання певних знань, навичок. Характер прояву обумовлений передусім віковими рекреаційними потребами людей різних вікових категорій.
3. На основі проведеного аналізу інфраструктури та матеріального забезпечення встановлено, що територіальній концентрації взаємодії клієнт-клуб відповідає територіальна концентрація активності мешканців великого міста. Спостерігається пряма залежність між ефективністю функціонування тенісних клубів великого міста (кількість кортів, пропозиція послуг) та інтенсивністю міжклубної економічної взаємодії, головними центрами яких виступають тенісні корти як відкриті, та і закриті категорії Преміум та категорії «А».
4. Існує пряма залежність між величиною території міста та потенціалом розвитку та розміщення тенісних клубів. У центральних районах м. Києва спостерігається вищий рівень розвитку рекреаційної інфраструктури ВТ, ніж у периферійних, мережа кортів найбільше концентрується у центральних та бізнес районах міста, включаючи приміські зони.

5. м. Київ є одним із полюсів у спортивно-рекреаційному просторі не тільки України, але й Європи, і незважаючи на те, що країна ще не інтегрована в спортивно-рекреаційно-туристичну систему ЄС, інтеграція у напрямку ВТ вже відбувається. Проведений аналіз да змогу визначити особливу вигідність розміщення тенісних клубів на території великих міст в Україні, на прикладі столиці, де туристично-рекреаційний потенціал є досить значний.

6. Територіальна структура ВТ характеризується зростанням кількості всіх категорій професійних клубів в м. Києві. Таким чином, зміни у клубній організації за 2018-2021 р. можна характеризувати як динамічні, спрямовані на інтенсифікацію рекреаційної спрямованості, закріпленої процесами територіальної концентрації професійних тенісних клубів, що призводить до розширення послуг, у переростання первинних послуг клубів у більш високого рангу елементів рекреаційно-туристичної діяльності.

7. Формування мережі клубів ВТ можна розглядати як системний територіальний рекреаційно-туристичний ресурс комплексного призначення у вигляді задоволення відповідних потреб людини як спортивної, так і рекреаційної. Одиницею послуги в клубі є комплекс послуг, які надаються одному споживачеві протягом певного періоду часу – оренда кортів, абонемент, перебування в готелів, фітнес клубі, отримання медичних послуг тощо .

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

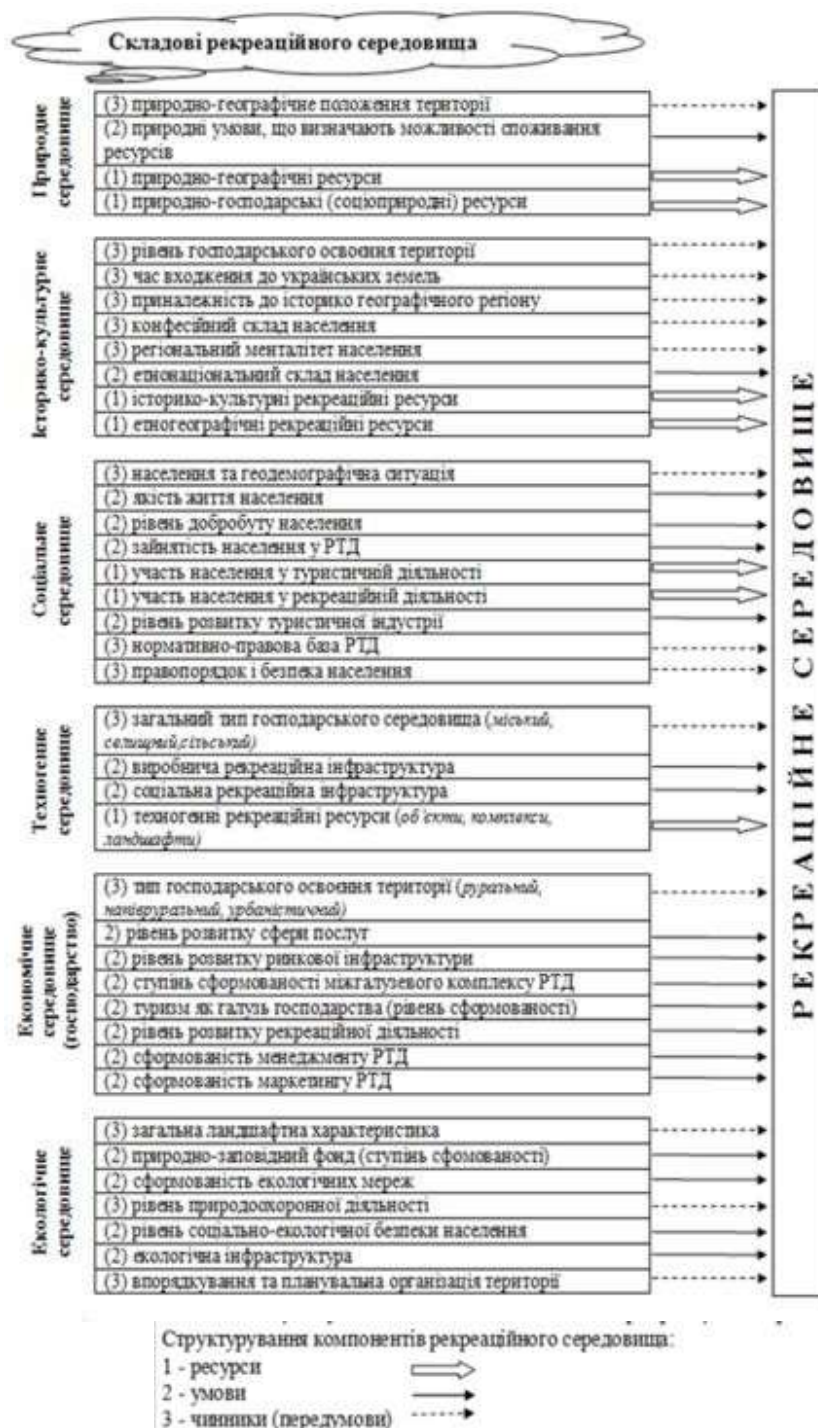
1. Грітченко А., Пензай С. Фізична рекреація педагогічних працівників ВНЗ засобами настільного тенісу. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://znr.udpu.edu.ua/article/view/134435/131012>.
2. Каратник І.В. Історія розвитку тенісу. основні правила гри в теніс. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23170/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%96%D1%81%201_%D0%A4%D1%96%D0%A0.pdf
3. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник.– Київ : Знання, 2010. – 502 с.
4. Клуби, що пройшли атестацію ФТУ у 2018 році [Електронний ресурс] <http://www.ftu.org.ua/clubs>
5. Лебедєв І.В. Соціальне значення туризму. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6679/1/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5%20%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83.pdf>.
6. Любіцева О.О. Теоретико-методологічні положення суспільно-географічного дослідження ринку туристичних послуг [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/83154/05-Lyubitseva.pdf?sequence=1>.
7. Любіцева О.О., Кочеткова І.В. Теоретичні та прикладні питання рекреаційно-туристичного природокористування в столичному місті [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/35501/43-Ljubiczewa.pdf?sequence=1>

8. Міжнародна тенісна академія [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://tennis-academy.com.ua/uk/uk-tennis/>
9. На спорткомплексі РАЕС змагалися любителі великого тенісу.[Електронний ресурс] / Режим доступу:<https://www.rnpp.rv.ua/na-sportkompleksi-raes-zmagalisya-lyubiteli-velikogo-tenisu.html>.
10. Несен О.О.,Соколова Т.Є.Рекреаційна спрямованість тенісу настільного як засіб популяризації гри[Електронний ресурс] / Режим доступу:
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiWlaj9sOfvAhVlsYsKHT0xChAQFjAMegQIGxA D&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firbis_nbuv%2Fcgirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FNvuuped_2018_1_77.pdf&usg=AOvVaw2_qfvafAUiFSzNcl_tbe2j
11. Облаштування парку з об'єктами спортивної інфраструктури у Печерському районі. [Електронний ресурс] / Режим доступу:<https://investinkyiv.gov.ua/ua/projects/oblashtuvannya-parku-z-obyektami-sportivnoyi-infrastrukturi-u-pecherskomu-rajoni>.
12. Пашенко Н., Помещикова І., Мерзлікін М., Асеева Я. Рухливі ігри в рекреаційній руховій активності молоді[Електронний ресурс] / Режим доступу:https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiWlaj9sOfvAhVlsYsKHT0xChAQFjANegQIEhAD&url=http%3A%2F%2Fjournals.uran.ua%2Fpprsievnz%2Farticle%2Fdownload%2F193330%2F193629&usg=AOvVaw2Ggc6kB_q8l_65alQyLw1z
13. Правові засади рекреаційної діяльності в національних природних парках України. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://zn.ua/ukr/ECOLOGY/rekreaciya-vidpochivaye-275805_.html.
14. Прем'єр-міністр країни зазначив, що нові обмеження у зв'язку з ростом захворюваності COVID-19, торкнулися і тенісного

- турніру.[Електронний ресурс] / Режим доступу:<https://btu.org.ua/ua/news/svitovuy-tenis/28690-vlada-francyi-chislo-vd-vduvachv-na-rolan-garros-povinn-skorotiti-do-1-tisjach.html>.
15. Рейтинг Федерації тенісу України.[Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://www.ftu.org.ua/?mid=58>.
16. Свінціцький А.С.Здоров'я населення як важливий чинник державотворення та національної безпеки[Електронний ресурс] / Режим доступу:http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2174/1/%D0%9F%D0%9B_2013_2_7-13.pdf.
17. Скільки коштує і де дешевше пограти у великий теніс в м. Київ. Порівняння вартості гри у великий теніс в різних тенісних кортах. [Електронний ресурс] / Режим доступу:https://bankchart.com.ua/service_catalogue/31/1.
18. Тенніс в Києве. Школи и секции.[Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://sportguide.kiev.ua/section/training/131-tennis>.
19. Топ 5 тенісних кортів у Києві.[Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://mixsport.pro/ua/blog/gde-poigrat-v-tennis-v-kieve-top-5-lokacij>.
20. Топчієв О. Г., Сич В. А., Яворська В. В. Концепція рекреаційного середовища регіону та її понятійно –термінологічне структурування. [Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://visgeo.onu.edu.ua/article/view/205177>.
21. Recreationalgames. E-learning KUBG[Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://e-learning.kubg.edu.ua/local/kdo/catalog/course.php?id=648>.

ДОДАТКИ

Система рекреаційне середовище

Юридичне трактування поняття «рекреація»

Джерело	Трактування
Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища України"	є курортні, лікувально-оздоровчі (ст. 62) та рекреаційні (ст. 63) зони
Земельний кодекс України	землі оздоровчого (ст. 47) і рекреаційного (ст. 51) призначення(вт.ч. ділянки, зайняті територіями об'єктів фізичної культури і спорту, будинків рибалок і мисливців і т. ін., а також ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації.
Лісовий кодекс	(ст. 39) за екологічним і соціально-економічним значенням виділяється категорія рекреаційно-оздоровчих лісів, які виконують, окрім рекреаційних, оздоровчих, ще й санітарні та гігієнічні функції. Ст. 37 (ч. 7) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних та освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства.
Закон України "Про курорти"	Рекреація згадується у визначенні терміна «курорт». Зустрічається воно й ще в деяких нормативно-правових (підзаконних) актах.
Закон України "Про природно-заповідний фонд України"	Рекреація як вид господарської діяльності (п. 3 ч. 1 ст.18) та похідні від нього - рекреаційна діяльність" (ст. 20 і ст. 22), рекреаційне використання (ст. 20 і ст. 33), природоохоронна рекреаційна установа (ст. 20, с. 23 і ст. 37) – їх трактування відсутнє

Додаток В

Поточний рейтинг Федерації тенісу України, вікова категорія (до 12 р., до 14, до 18 років, дорослі), дані станом на 01.04.2021

<i>Вікова категорія гравців</i>	<i>Локація</i>	<i>Кількість</i>		<i>Загальна кількість гравців</i>
		<i>Чоловіки</i>	<i>Жінки</i>	
До 12 років	Україна	97	105	202
	Київ	36	65	101
До 14 років	Україна	208	243	451
	Київ	62	136	198
До 16 років	Україна	200	212	412
	Київ	58	80	138
До 18 років	Україна	134	153	287
	Київ	45	60	105
Дорослі	Україна	87	105	192
	Київ	38	42	80
Разом категорії гравців	Україна	726	818	1544
	Київ	239	383	622

Додаток Г

Клуби, що пройшли атестацію ФТУ у 2018 р.

Категорія Преміум, (Київ – 5, Україна 20)

	Назва клубу	Адреса	Відкриті корти	Закриті стаціонарні	Накриті балоном постійно	Накриті балоном узимку
1.	5 елемент	вул. Електриків, 29-А	3	3	0	3
2.	Арена МТА	пр-т Повітрофлотський, 63	13	6	0	7
3.	Гран-Прі	вул. Володимирська, 101	2	2	0	0
4.	Міжнародна тенісна академія	вул. Міська, 9	13	5	0	4
5.	TennisPark	пр. Степана Бандери, парк «Муромець»	8	4	0	4

Категорія А (Київ – 9, Україна 20)

	Назва клубу	Адреса	Відкриті корти	Закриті стаціонарні	Накриті балоном постійно	Накриті балоном узимку
1.	Ананас	вул. М. Кривоноса, 2	4	0	0	4
2.	Антей	вул. Вітрука, 8-Б	8	1	0	0
3.	Динамо	вул. Грушевського, 3	7	0	0	0
4.	Корти на Подолі	вул. Межигірська, 56/63	6	0	3	6
5.	Льодовий стадіон	пр-т Глушкова, 9	6	0	6	0
6.	Меридіан	вул. Героїв Севастополя, 11-В	3	0	0	3
7.	Наука-спорт	бул. Вернадського, 32	9	1	0	3
8.	Олімп	вул. Кулібіна, 11	6	1	0	6
9.	Чемпіон	вул. Уманська, 47-А	3	0	3	0

Категорія В (Київ – 3, Україна 22)

	Назва клубу	Адреса	Відкриті корти	Закриті стаціонарні	Накриті балоном постійно	Накриті балоном узимку
1.	Корти на Оболоні	вул. Лайоша Гавро, 4-Г	3	0	0	3
2.	Планета Спорт	вул. Драгоманова, 27-А	0	0	5	0
3.	ТК Старт	бул. О. Давидова, 10-12	4	0	0	4

Категорія С (Київ-1, Україна 33)

	Назва клубу	Адреса	Відкриті корти	Закриті стаціонарні	Накриті балоном постійно	Накриті балоном узимку
1.	Корти на Малишко	вул. А. Малишка, 6	2	0	0	0

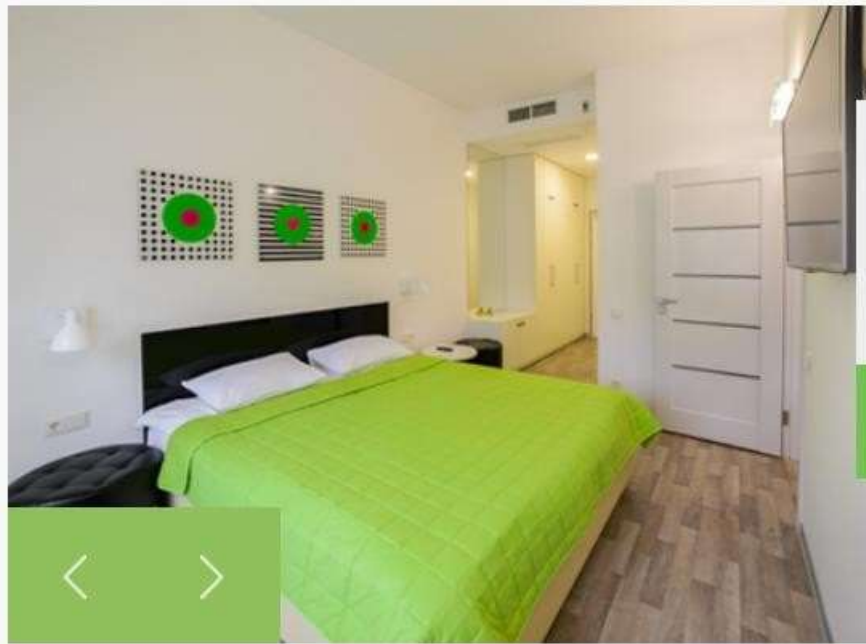
Вартість оренди тенісних кортів, м. Київ, 2020 р.

№	Клуб	Відкритий корт	Вартість 1 година
1.	Спортивний клуб «Фітнес олімп»	пн-пт 07: 00-16: 00	120
		пн-пт 16: 00-22: 00	150
		Купол, пн-пт 07: 00-22: 00	250,00
		сб-нд 16: 00-20: 00	120
		сб-нд 08: 00-16: 00	150
		Купол, сб-нд 08: 00-20: 00	250
2.	Тенісний клуб Чемпіон	08: 00-20: 00	350,00
3.	Корти на Подолі	сб-нд 07: 00-19: 00	500
		сб-нд 19: 00-23: 00	450
		пн-пт 07: 00-16: 00	480
		пн-пт 16: 00-21: 00	650
		пн-пт 21: 00-23: 00	450
4.	Спортивний комплекс «Лівобережний»	Критий тенісний корт / ігровий зал, пн-пт до 15:00	450
		Критий тенісний корт / ігровий зал, пн-пт з 15:00	550
		Критий тенісний корт / ігровий зал, сб-нд	550
5.	Тенісні корти на Оболоні	08: 00-20: 00	500
6.	Школа великого тенісу Костянтина Дмитренко	Гра у великий теніс без корту	600,00
		Гра у великий теніс з кортом	850,00

Скільки коштів і де дешевше пограти у великий теніс в м. Київ. Порівняння вартості гри у великий теніс в різних тенісних кортах.

https://bankchart.com.ua/service_catalogue/31/1

Оформлення номерів, МТА

Додаток Е

Оформлення закритого корту

Відкриті корти

